

ERRSI TEATAJA

SUVI 2011

Juunikuine ERRSi Teataja annab põgusa ülevaate nendest sündmustest, kus rahvatantsu ja -muusika austaja suve jooksul võiks ja peaks osalema. Ilusat suve!

KAERAJAAN SAI RAAMATUSSE!

Noorte laulu- ja tantsupeoks annab ERRS välja Eesti tuntuima rahvatantsu – *kaerajaani* – raamatu.

Vaid vähesed teavad, et selle toredate tantsu ja sõnade taga on oma lugu ning prototüüp. Friedebert Tuglas on kirjutanud, et Kaera-Jaanile nime andnud mees oli Lääniste küla sepp Jaan Matson. Lugu, mis andis tõuke nime populaarsusele, juhtus tõenäoliselt aastal 1889 ja on seotud muidugi naistega. Uuest raamatust leiad sulesepa Contra kirjutatud lustliku loo Kaera-Jaani seiklustest.

Kaerajaani tantsust ning sõnadest on aegade jooksul tekkinud palju erinevaid versioone. Raamatusse on kogutud ühtekokku 22 erinevat kaerajaani – 14 pärimustantsu ning 8 autoritantsu. Et kaerajaani erinevaid versioone

lõbusam tantsida oleks, leiad lisaks kirjeldustele ning nootidele raamatu vahelt CD-plaadi 13 kaerajaani looga.

Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts alustas 2009. aasta lõpus projektiga Kaerajaan Euroopasse, üks selle tagantõukajatest on Eesti Päevalehe ajakirjanik Rein Sikk:

„Kui rahvatantsukaige kirjanikuhärra Hans Luik senior poetas mulle 2009. aasta sügisel mõttekese kaerajaani Euroopasse viimisest, oli see lihtsalt hulljulge mehe hulljulge plaan seada me maavillane kargamine samale pulgale jénka või lambadaga. Esialgu oli see siiski pigem ilus unistus kui konkreetne kavatsus. Idee oli lihtne – tantsida ise kaerajaani ja õpetada oma välismaa sõpradele ning anda sellest teada. Aga see, mis sündis tänu Eesti rahvatantsijaile ja rahvamuusikuile, oli imeline ja enneolematu“.

Täna, 2011. aasta juunis, kuus kuud enne kampaania lõppu, on kaerajaani tantsinud enam kui 53 000 inimest 24 riigis. Rahvaid, kes kaerajaanist osa saanud, on 34. Ja seda mitte ainult Euroopas, vaid ka Austraalias, Indoneesias, Uus-Meremaal, USA-st ja Kanadast rääkimata.

Kui kaks aastat tagasi oli Youtube'i interneti videokeskonnas näha viit kaerajaani, siis täna on neid üle 270. Kõige populaarsemat videot on vaadatud 16 000 korda.

Raamat ilmub täpselt noortepeoks Maa ja ilm ja seda saab uudistama ning ostma tulla Lauluväljakul ERRSi telgist. Pärast pidu saab raamatu kätte ERRSI kontorist.

Head lugemist ja kaerajaanimist!

Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts

MAA JA ILM

1.-3. juulil Tallinnas

Me kõik mõistame ilma läbi oma silmade. Suur on suur ja väike on väike ainult siis, kui suure kõrval on väike. Väikese inimese maailm võib olla palju suurem, kui suureks saanud oma. Ja üks väike rahvas saab olla väga suur, kuigi maa tundub väike ja ilm suur.

1. juulil kell 19 Tallinna Lauluväljakul ühine avamine ja tantsupeo 1. etendus
2. juulil kell 20 tantsupeo 2. etendus
3. juulil kell 9 rongkäik, umbes kell 13 laulupidu

Maa ja ilm saavad kokku lauljate, tantsijate ja külaliste südames. Tuleb ilus pidu!

PÄRIMUSTANTSU SUVEKOOL

11.-13. juulil Viljandimaal Paistu vallas Männiku metsatalus

Laagrisse oodatakse kõiki tantsuhuvilisi, kes soovivad saada enam teadmisi ja oskuseid eesti, pärimus-, seltskonna- ja rahvalike tantsude tantsimisest pillimehe saatel.

ESMASPÄEV, 11. juuli

Saabumine alates lõunast, vaba tegevus sh soovituslikult metsmaasikate korjamine, sisseelamine, tutvumine kohaga.

19.00 õhtusöök, tutvumisring, jutu- ja saunaõhtu

TEISIPÄEV, 12. juuli

8.00 - 9.00 hommikujooga, Anu Sööt

9.00 hommikusöök

10.00-13.00 tantsude õpituba, Celia Roose, Kadri Lepasson

13.30 lõunasöök

15.00-16.00 laulutuba, Celia Roose, Kadri Lepasson

16.00-18.00 tantsude õpituba, Celia Roose, Kadri Lepasson

18.30 õhtusöök, vaba aeg: metsmaasikate korjamine, ujumine jne

21.00 tantsuklubi lõkke ääres, Celia Roose, Kadri Lepasson

23.00 ööülikool - Kairi Leivo, vestlust juhivad Celia Roose

KOLMAPÄEV, 13. juuli

9.00-10.00 hommikujooga, Anu Sööt

10.00 hommikusöök

11.00-14.00 tantsude õpituba, Celia Roose, Kadri Lepasson

14.00 lõunasöök, tunnistused, tagasiside, kokkuvõte

vaba aeg: metsmaasikate ja ravimtaimede korjamine või kojusõit

Lisa ja registreerimine: soot@kultuur.edu.ee, tel 435 5248, 520 9424

OSTROVA FESTIVAL

15.-16. juulil Meremäel

Esmakordselt toimuv Ostrova festival muudab Eesti kagunurgas asuva Meremäe 15.-16. juulil rahvamuusikasõbra meelispaigaks. Festivali üritused toimuvad kahel päeval Ostrova külas ning toob kokku palju esinejad Setomaalt ja kaugemaltki.

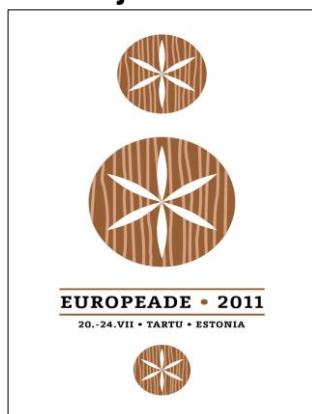
Kahe päeva vältel saab kuulla-näha nii tuntud-teatud artiste ja kollektiive, kui ka alles tuult tiibadesse saavaid muusikuid. Lisaks muusikaelamusele on osalejatel võimalus kuulata ja vaadata teatrietendust, selgeks saada mitmed setu rahvatantsud ja –laulud ning samas saab tutvuda kohaliku käsitööga.

Reede, 15. juuli algab Kukerpillide ja Metsatõllu kontserdiga. Laupäev jätkub Obinitsa noorte leelokoori Tsibihärblased ning ansambli Kioara esinemistega. Laupäeva õhtu lõpeb simmaniga, kus peaesinejaks on ansambel Tuulelöötsutajad.

Vaata: <http://www.ostrovafestivalid.ee/programm/>

EUROPEADE 2011

21.-24. juulini Tartus

Euroopa suurim rahvakunstifestival Europeade toimub esmakordselt Eestis. Tartus on 140 kollektiivi, kes annavad ligi 300 kontserti, mis toimuvad hommikust südaööni kuni 11 laval korraga.

Avakontsert toimub 21. juulil kell 20 ja lõppkontsert 24. juulil kell 19 Tartu Laululaval.

Lisaks ametlikele osalejatele esinevad Europeadel ligi 60 Eestimaa rahvakultuurikollektiivi. Selleks on Tartu Europeade programmis eraldi Eesti päev ehk pühapäev 24. juuli. Europeade rongkäik algab 24. juulil kell 14.30. Siis hakkavad Lauluväljakule marssima Eesti rühmad. Kell 15 ühinevad rongkäiguga ka kõik festivalil ametlikult osalevad kollektiivid.

Lisaks suurele Europeadele toimub ka nn Pisieuropeade, kus Eestimaa erinevad kohad võtavad vastu Europeade külalisi.

Vaata Europeade programmi siit: <http://www.europeade2011.eu/programm/>

RAHVATANTSUJUHTIDE SUVEKURSUSE KAVA

28.- 31. juulil Väike-Maarja Gümnaasiumis ja Õppekeskuse spordihoones *Pikk 1a*.

NELJAPÄEV, 28. juuli

11.00 -12.00	Saabumine, registreerimine, majutamine	
11.45 -12.45	LÖUNASÖÖK	
12.45	Kursuse avamine	
13.00- 14.30	Treeningtund: Paarilise tunnetus.	Õpetab Mall Järvela
14.45-16.15 P	Tantsuõpetus: Kullaterade tantsud eakate rühmadele <i>Meenutus, Viru valts.</i>	Õpetab Virve Vuntus
14.45-16.15 P	Tantsuõpetus: <i>Kolgaranna tants</i> (segarühmale).	Õpetab Maie Orav
16.30-18.00	Tantsuõpetus: Mait Agu <i>Jooksupolka</i> (neljale naisele ja ühele mehele)	Õpetab Angela Arraste
18.00	ÕHTUSÖÖK	
19.00	TERVITUSKONTSERT Maie Orav ja Tarvanpää	
21.00	Jututuba: Abiks tantsujuhile (mentorprogramm, kutsetunnistus jne.)	

REEDE, 29. juuli

7.30-8.15	Äratus	
8.15-9.00	HOMMIKUSÖÖK	
9.00- 10.30 P	Tantsuõpetus: Soome-Eesti tantsupeo tantsud eesti segarühmadele.	Õpetab Petri Kauppinen
9.00- 10.30 P	Tantsuõpetus: Kullaterade tantsud eakate rühmadele. <i>Pidulik labajalg</i>	Õpetab Linda Niinemets
10.45- 12.30	Treeningtund: Rahvatants ja aeroobne treening.	Õpetab Enn Meiesaar
12.30-13.30	LÕUNASÖÖK	
13.00-15.45	Treeningtund noortele tantsuõpetus seenioritele. <i>Nurme polka</i>	Õpetab Iveta Petersone
16.00-18.30	Tervisejuhtimine: Terve ja toimekas tantsuõpetaja.	Õpetab Mall Maasik
18.30-19.30	ÕHTUSÖÖK	
19.30	Eesti I naiste tantsupeo analüüs. Meenutades tantsuõpetaja Naima Ebrokit.	Ülo Luht, Airi Rütter
		Erika Põlendik, Urve Kilk, Lille-Astra Arraste

LAUPÄEV, 30. juuli

7.30	Äratus	
8.15 - 9.00	HOMMIKUSÖÖK	
9.00 - 10.30 P	Tantsuõpetus: Soome-Eesti tantsupeo tantsud eesti segarühmadele	Õpetab Petri Kauppinen
9.00-10.30 P	Tantsuõpetus: <i>Meie veski</i> (mudilased) <i>Vahetusega polka</i> (lapsed)	Õpetab Helena - Mariana Reimann
10.45-12.15	Treeningtund: Rahvatants ja aeroobne treening.	Õpetab Enn Meiesaar
12.15-13.15	LÕUNASÖÖK	
13.15-14.45 P	Tantsuõpetus: <i>Oravake, Pulgatants</i> (lasterühmad)	Õpetab Liina Lillipuu
13.15-14.45 P	Tantsuõpetus: <i>Igal ajal</i> (naised, neiud)	Õpetab Tiina Kaev
15.00-18.00	Meenutades tantsuõpetaja Mait Agu ja tantsuõpetus <i>Kosjamäng</i>	Õpetab Angela Arraste
18.00-19.00	ÕHTUSÖÖK	
19.00	XI noorte tantsupeo analüüs	Märt Agu ja lavastusgrupp
		Eksperdid: A. Arraste, M. Tommingas, J.M. Aronen

PÜHAPÄEV, 31. juuli

8.15 - 9.00	HOMMIKUSÖÖK	
9.00 -10.30	Treeningtund: Tantsuline treening (karakter)	Õpetab Ilma Adamson
10.45-12.15 P	Tantsuõpetus: Nelli Uustalu <i>Meie polka</i> (naisrühmadele)	Õpetab Urve Kilk
10.45-12.15 P	Tantsuõpetus: <i>Lihtne labajalg</i> (segarühmadele).	Õpetab Mall Järvela
12.30-14.00	Treeningtund: ETR 45 (loominguline tiimitöö)	
14.00	Kursuse lõpetamine	
14.15	LÕUNASÖÖK	
Kontsertmeister:	Kaisa Laasik	

Alternatiivtegevuseks pakume tervise kosutust:
Refleksoloogia (jalatalla massaaž) Erna Pärnamägi

Treeningtunniks kaasa võtta treeningriietus ja sobilikud jalanõud.

VILJANDI PÄRIMUSMUUSIKA FESTIVAL

28. - 31. juulil Viljandis

XIX pärimusmuusika festival paneb Viljandi lossimäed ja südalinna lõbusalt pulbitsema 28.-31. juulil 2011. Peo teema on "Rütm ja pulss".

Festivali põhiprogrammis on üle 70 kontserdi, millele lisanduvad kümned esinemised Rohelisel vabalaval ja tantsupõrandal. Välikontserdid

toimuvad Kirsimäe laval, EMT Kaevumäe laval, Tegelaste hoovi laval, A. Le Coq'i telgis, Rohelisel laval. Sisekontserdid on Pärimusmuusika Aida suures saalis, Lennukitehases, Jaani kirikus.

Samuti on huvilised oodatud õpitubadesse, regilaulupessa, muinasjututuppa, pillilaadale, ööülikooli, filmiseanssidele ning mitmetele teistele lustlikele ja harivatele ettevõtmistele.

Üleilmselt tuntud esinejatest saab tänavu näha ja kuulda näiteks Kašmiirist pärit löökpillimängijat ja heliloojat Trilok Gurtu't. Lisaks tervitab suvises Viljandis publikut rootsi pärimusmuusika pioneeriks ja legendiks tituleeritud ansambel Hedningarna.

Loomulikult serveerivad pärimusmuusika sõpradele oma parimaid palu paljud andekad eesti esinejad eesotsas Kukerpillide, Nikns Sunsi, Abrahams Café, Triskele, VEMi, Untsakate, RO:TORO, Nolens Volensi, Zetode, Paabli ja Knihviga. Enam kui kümnendi pärimusmuusika vetel seilanud ansambel Vägilased annab festivalil oma viimase kontserdi.

Festivali programmi leiad siit: <http://www.folk.ee/festival/et/Programm>

LEISI PILLIMEISTERDAMISE LAAGER

1.- 6. augustil Leisi Keskkoolis Saaremaal

Meisterdame **häälestatud lokupille** õpetaja Toivo Luhatsi ja Mart Aardami juhendamisel.

Lokupilli tutvustamine ja mänguõpetus - õpetaja Toivo Luhats

Pillimäng - õpetaja Irja Aardam

Laste tegevus - Marge Metsamaa

Näputöö (nõelvilimine) - Lilian Väster

Kaasa võtta ühisteks õhtute sisustamiseks ja mänguõppeks pill(-id), pillilood, laulud, tantsud ja mõnusaid jutulugusid, mida saad teistega jagada

Majutamine Leisi Keskkooli majutushoones - oma linade ja padjapüüriga 4.50 € üks öö (pillimeisterdajal on see osavõtutasu sees). Koolimajas ööbimist ei toimu!

Toitlustamine 8.-€ päev (pillimeisterdajal osavõtutasu sees).

Laste toitlustamine kuni 10. eluaastani 6.50 päev, üle 10aastastele 8 €.

Vajadusel arveldamine nii sularahas kohapeal kui ülekandega.

Pillimeisterdaja osavõtutasu on sel korral 190. - € (kanda üle Leisi Valla Rahvakultuuri ja Arenguseltsile Leisi VÄRKS a/a nr 221019861213 Swedbank

Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskus väljastab pillimeisterdajatele tunnistuse ja tõendi osavõtu kohta. Kes vajab osalustasu maksmiseks arvet, palun andke teada!

Lisa: leisivarks@gmail.com ning 5344 5367 (Lilian), 5660 3323 (Tiina), 518 1461 (Mart)

Laagri korraldaja on Rahvakultuuri Selts Leisi VÄRKS koostöös Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskusega.

VIRU FOLK

12. - 14. augustil Käsmus

Käsmu maalilises kaptlenikülas juba neljandat korda toimub muusikafestival Viru Folk hülgab selleks aastaks oma põhjamaise suunitluse ja pöörab pilgu maagilise-müstilise autorimuusika poole. Kuid nagu igal aastal, on festivali programm täis eelkõige mõnusat muusikat, filme ja looduslähedust.

Tulisemaid rütme ja salapära annavad edasi mitmed välis- ja eestimaised artistid: Valgevene müstiline folk-metal ansambel Litvintroll, kuumaverelised poisid ansamblist Haydamaky (UKR), elektroamanistlik Jagospace, araabia rahvalaule ja selle improvisatsioonilisi töötlusi kuuleb projektilt "1001 ööd", erinevate kultuuride iidseid väelaule kasutab Tane Mahuta, tulisest meesteenergiast rõkkab Svjata Vatra, möirgab Metsatöll, araabia folgi etenduse annavad Müstika Maagiline Teater & ansambel Atlas.

Nagu tavaks saanud, üllatab Viru Folk ka mitmete eriprojektide ja huvitavate kooslustega: koos näeb esinemas Viru Folgi veteranansamblit Zetod ja Jaan Pehki, Paabelit ja Märt Avandit, ägemuusika ansamblit Pantokraator ning Jaan Sööti, Blacky eriprojekti "Ja põleb maa", Aleksander Sünteri pereansambli kontserti "Alguse valguses". Kummarduse Björki loomingule teeb kooslus Tjörk, samuti toimub Henry Laksi 50. juubelikontsert.

Mõnusat autorimuusikat esindavad: Mari Kalkun, Tuule Kann & Jaak Sooäär, Indigolapsed, The 4 Of Us (IRL), Kruuv, Orelipoiss, Steve Lury (UK), Kadi Uibo, Justament, Ummamuudu jt.

Kogu programmi koos ansamblite tutvustustega leiad siit:

<http://www.virufolk.ee/programm>

VÕRUMAA RAHVAPILLILAAGER

17.-21. augustini Mõnistes

Õpetatavad pillid: viiul, lööts, torupill, kannel, karmoška, hiiukannel, akordion, viled ja kitarr. Hommikuti toimuvad individuaal-pillitunnid, pärastlõunal laulu- ja rütmikatunnid, meistriklassid ja ansamblid. Õhtuti tantsuklubid, kontserdid ning põõsamängud.

Laager algab kolmapäeval 17. augustil kell 10 ja lõpeb pühapäeval, 21. augustil kell 12.

Kaasa: pill, magamiskott, magamismatt, pesemisvahendid, mugavad riided, ujumistarbed, jalatsid/sussid siseruumides kasutamiseks, võimalusel lindistusvahend.

Laagri osavõtumaks 85 eurot sisaldab õpetuse ja laagritegevuses kasutatavad materjalid, toitlustuse, ööbimisvõimaluse ning hea tuju..

Registreerumisel teatada oma nimi, vanus, pill ja kui kaua olete pilli mänginud, samuti allergiad jms, millega peaks laagri korraldaja arvestama nii toitlustamisel kui muu laagritegevuse planeerimisel. Laagrisse registreerumine kuni 30. juulini või kuni kohti jagub.

Lisainfo: kadri@lootspill.ee, tel. 5117348.

TANTSIJA SUURSÜNDMUS SEL SUVEL ON TEATETANTS

20.-28. augustini Tallinn – Tallinn

Teatetants, see on 8 ööpäeva, 15 maakonda, 1000 kilomeetrit, tuhanded tantsijad. Tule ja tantsi ning saa muul moel osa! Seda ei näe sa elus enam ilmselt ialgi!

www.teatetants.ee

PÄRIMUSKULTUURI SPETSIALISTI KUTSE TOETAB TEGIJA KUTSUMUST

Eesti Rahvuslik Folkloorinõukogu kinnitati SA Kutsekoja poolt 8. juunil 2011 pärimuskultuuri spetsialisti kutse andjaks.

Kutse andjad loodavad, et kutse omandamine innustab tegijaid uurima pärimuskultuuri süvitsi, võimaldab sisse viia pärimuskultuuri alast õpet üldhariduskoolis ja täienduskoolituses ning arendada selle alast tegevust kogu haridus- ja kultuurielus. Usume, et kutse omamine on abiks neile paljudele tegijatele, kellele pärimuskultuur on kutsumuseks.

Pärimuskultuuri spetsialisti kutset võib taotleda pärimuskultuuri õpetaja, ringijuht, muusik, tantsuspetsialist, pillimeister, käsitöömeister, jutuvestja, kultuurikorraldaja, rahvakultuuri spetsialist, koolitusjuht.

Kutsekomisjoni kuuluvad Angela Arraste (Tallinna Ülikool), Sofia Joons (Eesti Pärimusmuusika Keskus, Augusti Pulsti Õpistu), Mailis Kaljula (Eesti Maaomavalitsuste Liit), Ave Matsin (TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia), Merje Mürsepp (Kultuuriministeerium), Janika Oras (Akadeemiline Rahvaluule Selts ja Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia), Õie Sarv (Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit - MTÜ Seto Käsitöö Kogo), Krista Sildoja ja Igor Tõnurist (Eesti Rahvuslik Folkloorinõukogu), Ene-Mall Vernik –Tuubel (Haridus- ja Teadusministeerium), Viivi Voorand (Eesti Muusikaõpetajate Liit).

PALJU ÕNNE

- 2.07 Esta Sokman 50
4.07 Jekaterina Pedanik 55
9.07 Harda Purk 75
12.07 Ülle Feršel 55
13.07 Aime Sabre 45
14.07 Jaanus Põlder 40
18.07 Aire Toms 40
21.07 Tatjana Neostus 70
22.07 Reet Parind 60
25.07 Krista Sumberg 40
26.07 Malle Pihl 55
26.07 Valve Teder 80
30.07 Ulvi Toomik 45
- 1.08 Raili Lahi 45
8.08 Anne Jaama 50
9.08 Juta Reest 55
11.08 Anne Pungas 50
12.08 Aili Leisson 55
14.08 Ruth Vaiksaar 45
14.08 Anne Niibo 65
21.08 Eevi Killing 65
25.08 Helju Mürsepp 85
29.08 Kersti Ulmas 60

